

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 501/2019-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Damira Kosa kao predsjednika vijeća te Perice Rosandića i dr. sc. Zdenka Konjića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Martine Setnik kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženika V. Z. i drugih zbog kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – ispravak, 101/17. i 118/18; dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 10. lipnja 2019. broj K-16/2019., u sjednici vijeća održanoj 8. lipnja 2021., u nazočnosti u javnom dijelu sjednice braniteljice optuženika V. Z., Lj. B., odvjetnice u Z., u zamjeni za V. D. L., odvjetnicu iz Z. te braniteljice optuženika M. K., V. A., odvjetnice iz Z.

p r e s u d i o j e :

I. U povodu žalbe državnog odvjetnika, a po službenoj dužnosti, preinačuje se prvostupanjska presuda te se izriče:

Na temelju članka 452. točke 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.; - dalje: ZKP/08-19), protiv

optuženika V. Z. (s osobnim podacima kao u prvostupanjskoj presudi)

i

optuženika M. K. (s osobnim podacima kao u prvostupanjskoj presudi)

ODBIJA SE OPTUŽBA

da bi:

krajem mjeseca svibnja i početkom mjeseca lipnja 1997. u Z., optuženik V. Z. u svojstvu pomoćnika ministra ... RH, optuženik M. K. u svojstvu načelnika Uprave ... MORH-a i J. V. u svojstvu pomoćnika načelnika Uprave ... MORH-a, a nakon traženja

A. Š. da mu Republika Hrvatska naknadi štetu na vikend kući, u nakani da mu pribave znatnu imovinsku korist, optuženik V. Z. je optuženiku M. K. i J. V. naložio da tajno i hitno organiziraju postupak obnove vikend kuće vlasništvo A. Š. u mjestu N. na štetu MORH, svi znajući da A. Š. nije prijavio utvrđivanje ratne štete na toj vikend kući, da nije utvrdio da bi mu štetu prouzročili pripadnici Hrvatske vojske, da nitko iz MORH-a nije bio u mjestu N. i nije procijenio štetu na njegovoj vikend kući, a iz kojih je svih razloga Republika Hrvatska otklanjala odgovornost za takve štete, pa su s tim ciljem postupajući u okviru svojih ovlasti J. V. protivno Uredbi o postupku nabave roba i usluga i ustupanja radova („Narodne novine“ broj 33/97.), angažirao trgovačko društvo „D. Z.“ d.o.o. iz Z. i pripremio ugovor o izvođenju radova s tim društvom, koji je ugovor 10. lipnja 1997. potpisao optuženik M. K. u ime naručitelja, a 18. kolovoza 1997. optuženik V. Z. u ime Ministarstva obrane RH i tako ga konačno odobrio, temeljem kojeg ugovora je izvođač izveo građevinsko-obrtničke radove sanacije vikend kuće i teniskog igrališta A. Š. za što mu je iz sredstava MORH-a isplaćen iznos od 1.098.366,21 kune, čime su na štetu MORH-a pribavili nepripadna imovinsku korist A. Š.,

dakle, kao službene osobe iskoristili svoj položaj i ovlast i time drugoj osobi pribavili znatnu imovinsku korist i drugome prouzročili znatnu štetu,

čime da bi počinili kazneno djelo protiv službene dužnosti, zlouporabu položaja i ovlasti opisano u članku 291. stavku 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. a kažnjivo po članku 291. stavku 2. KZ/11.

Na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08-19, troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točaka 1. do 5. ZKP/08-19 te nužni izdaci optuženika V. Z. i M. K. i nužni izdaci i nagrada njihovih branitelja padaju na teret proračunskih sredstava.

II. Uslijed odluke pod I., žalba državnog odvjetnika je bespredmetna.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu, na temelju članka 453. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. - dalje: ZKP/08-17), optuženik V. Z. i optuženik M. K. oslobođeni su optužbe da bi počinili kazneno djelo protiv službene dužnosti, zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 337. stavka 4. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97. i 27/98. – ispravak; - dalje: KZ/97.).

2. Na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08-17 odlučeno je da troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točaka 1. do 5. ZKP/08-17 padaju na teret proračunskih sredstava.

3. Protiv te je presude žalbu podnio državni odvjetnik zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točaka 3. i 11. ZKP/08-17, povrede kaznenog zakona iz članka 469. točke 4. ZKP/08-17 te pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja (članka 470. stavka 2. ZKP/08-17), predlažući „da Vrhovni sud

Republike Hrvatske pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku pred potpuno izmijenjenim vijećem“.

4. Optuženik V. Z. je po braniteljici V. D. L., odvjetnici iz Z., na žalbu državnog odvjetnika podnio odgovor, predlažući „da Vrhovni sud Republike Hrvatske odbije žalbu Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu kao neosnovanu te da potvrdi prvostupanjsku presudu“. Ujedno je u odgovoru na žalbu zatraženo i da se optuženika i njegovu braniteljicu izvijesti o vremenu održavanja sjednice, čemu je udovoljeno.

5. Odgovor na žalbu državnog odvjetnika podnio je i optuženik M. K. po braniteljici V. A., odvjetnici iz Z., s prijedlogom ovom sudu „preinačiti prvostupanjsku presudu na način da se optužba odbije, podredno žalbu ŽDO odbiti kao neosnovanu i potvrditi osporenu oslobađajuću presudu“.

6. Sukladno članku 474. stavku 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08-19), spis je prije dostave sucu izvjestitelju bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

7. Sjednica vijeća je održana u prisutnosti braniteljice optuženika V. Z., Lj. B., odvjetnice u Z., u zamjeni za V. D. L., odvjetnicu iz Z. te braniteljice optuženika M. K., V. A., odvjetnice iz Z., dok na sjednicu nisu pristupili uredno izvješteni optuženik V. Z. i zamjenik Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske pa je sjednica održana u njihovoj odsutnosti (članak 475. stavak 4. ZKP/08.).

8. Ispitujući pobijanu presudu u smislu članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08-19, ovaj je sud utvrdio da je tom presudom na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon, s obzirom na to da je već u trenutku zaprimanja spisa predmeta kod Vrhovnog suda Republike Hrvatske u povodu žalbe državnog odvjetnika, nastupila zastara kaznenog progona (članak 469. točka 3. ZKP/08-17). Zbog toga je pobijanu presudu po službenoj dužnosti trebalo preinačiti na način da je protiv optuženika V. Z. i M. K. odbijena optužba, uslijed čega je žalba državnog odvjetnika postala bespredmetna.

9. Premda prvostupanjski sud, u situaciji kada se optuženicima na teret izmijenjenom optužnicom stavlja kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. KZ/11., nije mogao osloboditi ih optužbe zbog kaznenog djela iz članka 337. stavka 4. KZ/97. (čime je povrijedio članak 454. ZKP/08-17, prema kojem se u presudi kojom se optuženik oslobađa optužbe navodi činjenični i zakonski opis te naziv kaznenog djela koje je optuženiku stavljeno na teret), takav propust prvostupanjskog suda nije od utjecaja na nastupanje zastare kaznenog progona.

9.1. Naime, u konkretnoj je situaciji zbog visine sada određene vrijednosti „znatne imovinske koristi“ koja prelazi iznos od 60.000,00 kuna (članak 87. stavak 29. KZ/11.), dok je ona za vrijeme važenja KZ/97. iznosila više od 30.000,00 kuna (pravno shvaćanje Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 24. studenog 1997.), za optuženika svakako blaži KZ/11., po kojem je zakonu djelo pravilno pravno označeno od strane državnog odvjetnika.

9.2. Međutim, vodeći računa o činjenici da je zakonom koji je važio u vrijeme počinjenja kaznenog djela za koje se činjenično tereti optuženike bila propisana kazna zatvora do deset godina, to u konkretnoj situaciji optuženicima ne bi bilo moguće izreći kaznu zatvora dulju od deset godina koja je propisana za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. KZ/11., jer bi takvo postupanje bilo na štetu optuženika. Stoga se ni zastarni rok ne može računati u odnosu na kaznu zatvora od 12 godina koja je propisana za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. KZ/11., već jedino u odnosu na kaznu zatvora od deset godina, koju je maksimalno bilo moguće izreći za ovo kazneno djelo (jednako u odlukama ovog suda od 14. studenog 2018. broj I KŽ-574/18-4, od 12. prosinca 2019. broj I KŽ-394/2019-6 i od 13. travnja 2021. broj I KŽ 10/2020-4).

9.3. Sukladno članku 81. stavku 1. alineji 3. KZ/11. kazneni progon zastarijeva nakon 20 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od pet godina. Imajući istovremeno na umu odredbu članka 81. stavka 3. KZ/11., sukladno kojoj je, uslijed činjenice da je prije proteka roka iz stavka 1. navedenog članka u ovom kaznenom postupku donesena prvostupanjska presuda (pobijana presuda donesena je 10. lipnja 2019.), zastara kaznenog progona produljena za dvije godine pa ukupni rok zastare kaznenog progona za predmetno kazneno djelo iznosi 22 godine. Stoga je zastara kaznenog progona u ovom kaznenom predmetu nastupila najkasnije 18. kolovoza 2019.

10. Budući da se, zbog nastupa zastare, kazneni progon protiv optuženika V. Z. i optuženika M. K. po sili zakona više ne može poduzeti, to je po službenoj dužnosti na temelju članka 486. stavka 1. ZKP/08-19 pobijanu presudu trebalo preinačiti na način kako je to navedeno u izreci ove presude, uslijed čega je žalba državnog odvjetnika postala bespredmetna.

Zagreb, 8. lipnja 2021.

Predsjednik vijeća:
Damir Kos, v.r.